

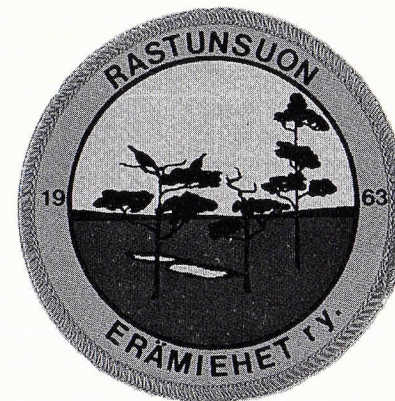
RASTUNSUON ERÄMIEHET

30 v.

1963 – 1993

RASTUNSUON ERÄMIEHET
30-vuotta
1963 – 1993

Toimittaja Erkki Matilainen

Kuvat Arvi Ylönen
Reino Hänninen
Pentti Gråsten
Erkki Matilainen

LUKIJALLE

Tämä on suppea historiikki Rastunsuon Erämiehet ry:n 30-vuotisesta toiminnasta.

Historiikissa oleva tieto on kerätty pääosin seuran kokouspöytäkirjoista.

Koonnut: Erkki Matilainen

RASTUNSUON ERÄMIEHET r.y. 30 vuotta

Kuten eläimet luonnossa, ovat erämiehetkin pyrkineet luomaan omat reivirinsä metsästyksen onnistumiseksi.

Metsästäjien järjestäytyminen Rautalammilla alkoi 60-luvun alussa, jolloin perustettiin ensimmäiset metsästysseurat: Vihtajärven Erämiehet -60, Koipiniemen Erä -62, Kerkonkosken Metsästysseura -63 ja meidän seuramme, Rastunsuon Erämiehet, 13.10.63. Metsästäjien tarve seuran perustamiseen oli tärkeä alueen ulkopuolelta lisääntyneen metsästyksen sekä riistakantojen vähenemisen vuoksi. Samalla haluttiin turvata ensisijaisesti paikallisväestön metsästysmahdollisuudet. Jo tässä vaiheessa huomioitiin riistanhoidon työn tärkeys.

Kuten tiedämme, metsästysoikeus perustuu maanomistukseen, mutta kaikki eivät seuraa perustettaessa halunneet vieraita mailleen metsästä-mään ja jäivät metsästysseuran ulkopuolelle. Perustettu seura otti ja ottaa siis jäsenikseen alueella asuvat, maata omistavat henkilöt. Myös ”maattomat” metsästäjät kelpuutetaan mukaan.

Riistanhoito on, kuten jo edellä mainittiin, ollut seurassa vahvasti mukana alusta asti. Teerten ja jänisten talviruokinta on tuonut hyviä tuloksia ja uskallan sanoa alueella olleen Rautalammin parhaan teerikannan ainakin 30 vuotta. Riistanhoitoon kuuluu myös tuhoriistan metsästyksen, jota alueella on aina harrastettu sallituilla menetelmillä, rauta- ja myrkkypyynnistä ajo- ja luolakoirametsästyksen. Hirvenmetsästyksen siirrettiin seuran nimiin 80-luvun alussa. Myös kenneltoimintaan seuralla on ollut aina myönteinen kanta järjestämällä alueita ajo- ja haukkukokeisiin.

Talkootyön osuus seurassamme on ollut hyvä, sillä jäsenet ovat tehneet mm. TVH:lle vuosittain 5 000 – 10 000 aurasviittaa. Näillä on rahoitettu metsästysmajan rakentaminen, jota olemme vuokranneet eri yhteisöjen tarpeisiin. Yhteistyö naapuriseuroihin on ollut välitöntä ja tapahtumia löytyy niin yhteisistä eräretkistä kuin kovista kilpailuistakin. Kontakteja maanomistajiin pidetään yllä pääasiassa yhteisillä hirvipaisteilla ja rantakalailoilla.

Tulevaisuus seurallamme on haasteellinen, sillä mm. alueemme turvekentät vapautuvat Vapo Oy:ltä. Pääosa alueista tulee metsänkasvatukseen, osa kenties lintujärveksi. Seuran jäsenille riittää työtä ja puuhaa, jotta alueelle saataisiin elinvoimainen ja monipuolinen riistakanta hyödyntämään turvekenttien voimakkaasti vesakoituvat alueet.

Risto Vauhkonen

Rastunsuon Erämiehet ry:n puheenjohtaja

Rastunsuon Erämiehet ry on jäsenenä Suomen Metsästäjäliiton Pohjois-Savon piirissä. Liittyminen tapahtui vuonna 1985.

Johtokunta v. 1993:

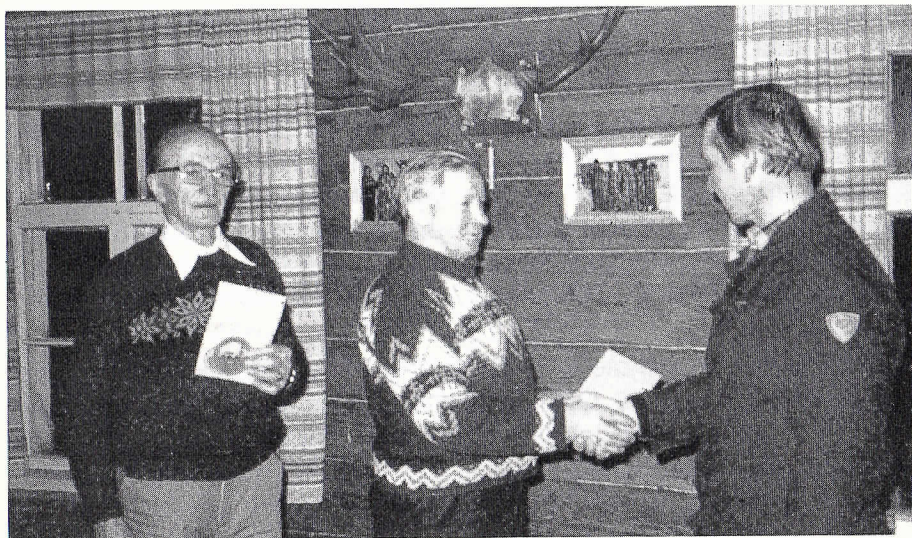
Puheenjohtaja	Risto Vauhkonen
Varapuheenjohtaja	Pekka Hänninen
Sihteerirahastonhoitaja	Erkki Matilainen
Jäsenet	Arvi Ylönen
	Tauno Haukka
	Veikko Korhonen

Seura on kutsunut kauan seurassa toimineita jäseniä kunniajäseniksi. Kunniajäseniä ovat: Aarne Hakkarainen, Samuli Vauhkonen, Arvi Ylönen, Pekka Hänninen, Aulis Pitkänen ja Erkki Korhonen. Kunniajäseniä olivat myös jo edesmenneet August Korhonen ja Aapeli Ritvanen.

Rastunsuon Erämiehet ry:n sihteerirahastonhoitajana toimi perustavasta kokouksesta lähtien Aulis Pitkänen vuoteen 1984 asti eli 21 vuotta. Hänen jälkeensä sihteeriksi valittiin Erkki Matilainen.

Seuran jäsenmäärä on kasvanut vuosien varrella ja nykyisin jäseniä on jo 98 kpl. Naisia seuran jäsenistä on neljä.

Rastunsuon Erämiehet ry:n metsästyspinta-ala on noin 5 000 ha.

Kunniajäsenet Samuli Vauhkonen ja August Korhonen seuran puheenjohtaja Risto Vauhkonen onniteltavina.

Rastunsuon Erämiehet ry:n perustamiskokous pidettiin 13.10.1963 Vaajasalmen maamiesseuran talolla. Kokouksen olivat kutsuneet koolle Sulo Ylönen ja Samuli Vauhkonen, joka myös suoritti kokouksen avauksen. Sihteeriksi valittiin Sulo Ylönen.

Kokouksen ensimmäinen pykälä kuuluu:

Erittäin vilkkaan keskustelun tuloksena päätettiin perustaa metsästysyhdistys nimeltä Rastunsuon Erämiehet ry. Toisen pykälän mukaan johtokunnan varsinaisiksi jäseniksi valittiin Sulo Ylönen, Veikko Korhonen, Pekka Matilainen ja Samuli Vauhkonen, varajäseniksi Aulis Pitkänen ja August Korhonen. Kolmannen pykälän mukaan seuran kuluvan vuoden liittymismaksuksi hyväksyttiin 5 mk ja jäsenmaksuksi 3 mk. Kannattajajäsenen jäsenmaksuksi päätettiin 2 mk.

Johtokunta on kokoontunut heti perään ja valinnut yhdistyksen puheenjohtajaksi Sulo Ylönen, varapuheenjohtajaksi Samuli Ylönen ja sihteerirahastonhoitajaksi Aulis Pitkäsen.

Tästä toiminta lähti liikkeelle. Talkoilla tehtiin riistapeltoja jäniksille ja teerille. Metsästyksessä käytettiin riistakiintiöitä heti seuran perustamisesta lähtien. Esimerkiksi vuonna 1966 kesäkokouksessa päätettiin riistayksiköistä seuraavaa: pyitä ja kyyhkyjä 2 kpl yhtä riistayksikköä kohti ja muita kanalintuja sekä jäniksiä yksi kutakin. Riistayksikköön ketusta ja kana-haukasta kustakin saa yhden yksikön lisää. Jäsen saa metsästää metsästysvuonna 10 riistayksikköä sekä vierasmetsästyksestä: jäsen saa tuoda vieraan mukanaan metsälle. Vieras metsästää jäsenen kiintiöön ja jäsenen on seurattava vieraan mukana metsästyksen ajan.

Seura liittyi heti toimintansa alettua Suomen Metsästäjäliiton Pohjois-Savon piirin jäseneksi, mutta vuoden 1968 vuosikokouksessa seura päätti erota em. liitosta.

Vuoden 1969 kesäkokoukspöytäkirjasta löytyy päätös, että metso rauhoitetaan seuran alueella kyseisenä metsästysvuonna ja jäniksiä saa jäsen metsästää metsästyskaudella 5 kpl.

Seuraan on valittu uusina jäseninä Arto Marttinen, Pentti Manninen, Heikki Manninen, Mikko Laitinen, Pentti Kettunen, Pentti Gråsten ja Reino Turkki.

Vuoden 1970 vuosikokouksessa on päätetty perustaa kaiken riistan rauhoitusalue Hetteelle ja metso on edelleen rauhoitettu. Seuran tilejä ja kirjanpitoa tarkastamaan valittiin vuonna 1970 Yrjö Vartiainen ja Antti Matilainen, varalle Paavo Hyvärinen ja Martti Junno. Saman vuoden riistakiintiöiksi vahvistettiin 8 riistayksikköä, joista jäniksiä saa olla 4 kpl.

Jäniskanta näyttää olleen aika heikko seuran alueella, kun seuraa pöytäkirjoja. Esimerkiksi kesäkokous vuonna 1972 päätti riistakiintiöistä seuraavasti: yksikköjä yhteensä 5 kpl, joista jäniksiä saa olla korkeintaan 2 kpl. Ketusta, kanahaukasta ja näädestä seura maksaa tapporahaa 10 mk. Sääntö koskee vain seuran alueelta saatuja petoja. Jänis- ja metsäkana-lintukanta näyttää pöytäkirjojen mukaan olleen yhä alhainen. Vuoden 1978 kesäkokouksessa vahvistettiin riistakiintiöksi 3 yksikköä eli kolme jänistä. Kanalintuja ei saisi metsästä läisinkään.

Seuran perustajajäsenen ja pitkäaikaisen puheenjohtajan Sulo Ylösen kuoltua vuonna 1978 hänen seuraajakseen seuran puheenjohtajaksi valittiin Risto Vauhkonen.

Seuran toiminta näyttää jatkuneen entistä rataa. Riistapeltoja perustettiin jäsenten toimesta. Niissä kasvatettiin rehukaalia jäniksiä varten sekä josain määrin kauraa. Riistakannat näyttävät pikkuhiljaa nousseen, kun seuraa eri vuosien riistakiintiöitä. Vuonna 1980 vahvistettiin riistakiintiöiksi 5 jänistä sekä 3 lintua, joista yksi saa olla metso. Samana vuonna päätettiin seuran varainhankinnaksi tehdä aurasviittoja TVH:lle. Ensimmäiset talkoot pidettiin Eero Matilaisen maalla.

Samana vuonna päätettiin ryhtyä suunnittelemaan seuralle omaa hihamerkkiä. Suunnittelutoimikuntaan valittiin Pentti Gråsten, Eero Korhonen, Erkki Matilainen ja Annikki Matilainen. Toimikunta toimi ripeästi ja seura sai oman hihamerkin.

Kiintiöihin perustuvan metsästyksen ja tehokkaan riistanhoidon ansiosta Rastunsuolla näkee vielä nykyäänkin monikymmenpäisiä teeriparvia. Kuvassa teeriä Junnon pelon laidalla Rastunsuolla. Kuva: Erkki Matilainen.

Vuosien mittaan metsästäjä määrä on noussut tasaisesti ja riistakiintiöt ovat pysyneet kohtuullisen pieninä. Seuran periaatteena on aina ollut, että metsästetään riistaa säästään. Tämä periaate on tuottanut tulosta joten seuran alueella on vahva riistakanta.

Aurasviittatalkoot Rastunsuolla. Kuva: Pentti Gråsten.

Jänisjahti on tuottanut tulosta Rastunsuolla. Kuva: Erkki Matilainen.

HIRVIJAHTI

Jo vuonna 1957 oli perustettu hirviporukka lähes samalle alueelle minne perustettiin myöhemmin Rastunsuon Erämiehet ry:n metsästysseura. Hirviporukan perustivat Sulo Ylönen, Samuli Vauhkonen, Aapeli Ritvanen, August Korhonen ja Jussi Junno. Ensimmäisenä vuonna heillä oli kaatoluvat kahdelle hirvelle ja jahti myös onnistui. Ensimmäisen ampui Sulo Ylönen Junnon maalle ja toisen Samuli Vauhkonen Selkämän maalle.

Hirviporukan johtajana toimi Sulo Ylönen vuoteen 1978 saakka. Hänen jälkeensä johtajaksi valittiin Risto Vauhkonen, joka kuitenkin vuonna 1990 halusi luopua paikastaan ja tilalle valittiin Matti Ylönen.

Vuoden 1986 vuosikokouksessa päätettiin, että siihen saakka Risto Vauhkonen nimellä toiminut hirviporukka siirretään Rastunsuon Erämiehet ry:n nimiin ja samalla perustettiin hirvijaosto, mihin kuuluu nykyisin 17 jäsentä.

Hirvikanta ei seuran alueella ole kovin runsas, varsinkaan talvella. Kesäisin hirviä oleskelee seuran alueella kohtalaisesti. Kaatolupia on saatu melko niukasti, esim. vuonna 1992 oli lupa vain kahdelle aikuiselle hirvelle. Hirvet kyllä kaatuiivatkin heti ensimmäisenä jahtipäivänä. Tulevaksi syksyksi on kaatoluvat kahdelle aikuiselle ja yhdelle vasalle.

Hirvimiehiä joskus 1960-luvulla Ritvasen mailla. Kuvassa vas. Jussi Junno, Samuli Vauhkonen, August Korhonen, Aapeli Ritvanen ja Sulo Ylönen. Kuva: Arvi Ylönen.

Onnellisia hirvimiehiä v. 1957 Selkämän maalla Vaajasalmessa. Vas. August Korhonen, Aapeli Ritvanen, Jussi Junno, hirvenkaataja Samuli Vauhkonen ja hirviporukan johtaja Sulo Ylönen. Kuva: Arvi Ylönen.

Hirvimiehiä onnistuneen jahdin jälkeen 16.10.1987. Kuva: Erkki Matilainen.

METSÄSTYSMAJA

Seuran kokouksissa oli jo useasti puhuttu, että seuralle pitäisi saada oma maja ja vuoden 1984 kesäkokouksessa perustettiin rakennustoimikunta. Siihen valittiin Risto Vauhkonen, Erkki Matilainen, August Korhonen, Pekka Hänninen ja Pekka Kotta.

Johtokunta oli jo ostanut majaa varten Eero Lindsbergiltä purettavan hirsirakennuksen. Ensimmäiset purkutalkoot pidettiin Lindsbergissä 16.4.1984 klo 18 ja niitä jatkettiin seuraavana iltana saattaen työ loppuun.

Majalle oli saatu rakennuspaikka Arvi ja Saara Ylösen vuokratontilta Korpipuron varrelta. Majan pohjan valutalkoot pidettiin 2.6.1984 ja paikalla oli 14 miestä.

Tämän jälkeen maja alkoi valmistua nopeasti. Hirsä läittoivat paikalleen August Korhonen, Samuli Vauhkonen, Arvi Ylönen ja Pekka Hänninen. Muuraustyöt hoiti Pekka Kotta. Monet muutkin seuran jäsenet olivat rakennustyöissä mukana mutta suurimman työn tekivät mainitut henkilöt.

Rahat majan tekoon saatiin suurelta osin lahjoituksina seuran jäseniltä sekä tehtiin aurausviittoja TVL:lle. Ainoastaan majan sähköistämiseen otettiin pieni pankkilaina, mutta se saatiin nopeasti maksetuksi takaisin.

Tupaantuliaiset jäsenille pidettiin 6.7.1985. Sähköt saatiin jokunen vuosi myöhemmin ja Valojuhlat pidettiin majalla 22.1.1988.

Majaa on vuokrattu jonkun verran ulkopuolisille nimellivuokra vastaan.

"Valojuhlat" metsästysmajalla. Kuva: Pentti Gråsten.

Rastunsuon Erämiesten metsästysmaja. Kuva: Pentti Gråsten.

Metsästysmajan rakennustalkoot. Kuva: Erkki Matilainen.

PIENPETOPYYNTI

Pikkupetoja riittää seuramme alueella ihmeteltävän runsaasti. Olen pitänyt kirjaa pikkupetopyynnistä ja esimerkiksi kettuja on saatu vuodesta 1980 alkaen 208 kappaletta. Supikoiria on myös ollut runsaasti, jokunen mäyrä sekä joka talvi useita näätiä on saatu saaliiksi. Minkkikanta ei myöskään ole päässyt ryöstäytymään kovin isoksi ja kiitos siitä kuuluu ahkerille pyytäjille, joita kyllä erämiehissä riittää.

Kettujahti on seurassa talvisin lähes jokapäiväistä jos vain sää sallii, ja ainakin viikonloppuisin on jahdissa mukana 10 – 15 miestä. Seuramme jäsenillä on ollut ja on nykyisinkin hyvin kettua ajavia koiria. Parhaiten on onnistanut Tauno Haukkaa, jolla on ennen nykyistä ajokoiraa ollut kaksi hyvää ketunajajaa eli Kara ja Jakke.

Isona apuna pikkupetojahdissa ovat myös luolakoirat joita on Juhani Tiitellä, ja hyvin usein on Jussin apua tarvittu.

Seurassamme on ollut jo pitkään voimassa päätös, että pikkupetojahdissa ei seuran ulkopuolisella osallistujalla tarvitse olla vieraslupaa. Kaikki halukkaat ovat olleet tervetulleita ja usein heitä onkin ollut jahdissa mukana. Pienpetopyyntihän on parasta riistanhoitoa.

Joukko kettumiehiä jahdin jälkeen. Kuva: Erkki Matilainen.

Talvien 1987 – 88 pienpetosaaalista.

Neljän ketun päivä 15.11.1987.

Pentti Virta ja Reino Hänninen saaliineen. Kuva: Reino Hänninen.

Siitähän on juossut näättä. Kuva: Erkki Matilainen.

Kahvinkiehumista odotellessa. Kuva: Erkki Matilainen.

Olisiko kettu mennyt ladon alle? Kuva: Erkki Matilainen.

Teerien talviruokintaa on harrastettu seuran perustamisesta lähtien. Ensi-alkuun ruokintapaikka oli Aholan pellolla, mutta myöhemmin paikka vaihdettiin Junnon lähelle, ja se ruokintapaikka on osoittautunut teerille mieluisaksi. Kauraa kuluu talvisin satoja kiloja.

Ruokintapaikan ympäristö on ollut jo useita vuosia rauhoitusalueena.

Jänisten ruokintaa on myös suoritettu innokkaasti. Seuran alueella on joka kesä viljelty rehukaalia. Kaali on jätetty peltoon lumen alle ja sieltä jänikset sen talvisin kaivavat ja syövät. Heinä- ja haaparuokinta on myös jokatalvista puuhaa seuramme alueella.

Toivokaamme, että saisimme viettää edelleenkin antoisia vuosia riistanhoidon, metsästyksen ja luonnon parissa.

Erkki Matilainen

Rastunsuon Erämiehet ry:n sihteeri

